

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D. a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., ve věci

žalobce: nezletilý **E. G.**
zastoupený zákonným zástupcem I. G.
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem,
sídlem Opletalova 25, Praha

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 4. 2019, čj. MV-51660-4/SO-2019,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Za nezletilého žalobce byla dne 4. 2. 2019 podána žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území

České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

2. Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „Ministerstvo vnitra“) rozhodnutím ze dne 11. 2. 2019 zastavilo řízení o žádosti žalobce podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť žádost byla podána na území, ač k tomu nebyl účastník řízení oprávněn. Žadatel podal žádost o trvalý pobyt v době, kdy na území České republiky pobýval oprávněně, ovšem pouze na základě odkladného účinku, který byl soudem přiznán v řízení o žalobě proti rozhodnutí, kterým mu byla pravomocně zamítnuta žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem rodinným. Za této situace, pokud na území nepobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu, ale pouze na základě přiznaného odkladného účinku, nebyl oprávněn žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podat. Správní orgán odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 9. 2008 sp. zn. II.ÚS 1260/07 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2017, č.j. 7 Azs 46/2017-28.
3. Žalovaný ocitoval znění příslušných ustanovení zákona po pobytu cizinců, shrnul skutkový stav a konstatoval, že se plně ztotožňuje s právním názorem Ministerstva vnitra.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

4. V žalobě ze dne 29. 5. 2019 žalobce uvedl, že žalovaná postupovala při rozhodování v rozporu s právními předpisy, konkrétně v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců a v rozporu s § 2, § 3, § 4, § 66 odst. 1 písm. d, § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění (dále jen „správní řád“).
5. Z odůvodnění vyplývá, že žádost o povolení k trvalému pobytu nebyla dle ust. §169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců meritorně projednána, ale procesně zastavena, neboť ji žalobce nebyl oprávněn podat.
6. Poukázal stejně jako správní orgány na nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. II. ÚS 1260/07. Dle jeho názoru však žalovaná věc neprávne posoudila, čímž zapříčinila nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
7. Je nesporné, že žalobce v době podání žádosti nepobýval na území v rámci standardního režimu přechodného pobytu. Správní orgány by však měly každou věc posoudit individuálně, dbát také smyslu a účelu zákona a přihlídnout k právní situaci každého žadatele. Měly by se vyhnout úkonům, kdy by žadatel musel na území nelegálně pobývat či vycestovat mimo zákonnou povinnost. Dle jeho názoru je situace žalobce obdobná jako případy přechodného pobytu podle §17 zákona o pobytu cizinců. Díky odkladnému účinku nepodléhá zákonné povinnosti opustit území České republiky, tedy jde typově o obdobnou situaci. Žalobce je nezletilým dítětem nízkého věku, zcela jistě by nebyl schopen sám vycestovat do Azerbájdžánské republiky, setrvat tam a žádat o povolení k pobytu. Byl by nucen cestovat s doprovodem. Je nevhodné a nespravedlivé to požadovat aby za situace, kdy v České republice žije jeho rodina a matka řeší legalizaci svého dalšího pobytu. Vhodným by bylo řešení, které by bylo spravedlivé a efektivní a nezpůsobilo újmu žádné ze stran. Žalobce je přesvědčen, že ze strany správních orgánů se jedná o přepjatý formalismus a též tzv. sofistikované odůvodnění zjevné nespravedlnosti. Výklad, který provedly správní orgány, aby ospravedlnily zjevně nesprávný a nepřiměřeně přísný přístup vůči účastníkovi, je přepjatě formalistický a tudíž nezákonný. Při výkladu právních předpisů je nutno vycházet z jejich smyslu a účelu, který nelze hledat jen ve

slovesch a větách. Na tento výklad apeluje i opakovaně Ústavní soud. Je třeba dbát na základní práva a svobody. Jejich porušení v důsledku svévole nebo interpretace je v rozporu s principy spravedlnosti.

8. Dopady napadeného rozhodnutí jsou nepřiměřené z hlediska soukromého a rodinného života žalobce. Zkoumání této otázky nelze redukovat pouze na případy, které jsou explicitně stanoveny. Požadavek přiměřenosti vyplývá z nadzákonných norem, z mezinárodních smluv o lidských právech, kterým Ústavní soud přiznává právní sílu Ústavního zákona. Rozhodnutí správních orgánů jsou v příkrém rozporu s těmito normami a tedy i s mezinárodními závazky České republiky. Dopad do soukromé sféry žalobce, který je dítětem odkázaným na pomoc svých rodičů, je zcela evidentní. Žalovaná přiměřenost rozhodnutí nezkoumala ani k odvolací námitce. Zatížila tak své rozhodnutí nepřezkoumatelností, porušila ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Vzhledem k výše uvedenému navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno.

III. Vyjádření žalované

9. V podání ze dne 21. 6. 2019 žalovaná uvedla, že trvá na svých závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí a odkazuje na jeho odůvodnění. Pokud se týká námítky o nepřiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobce, v případě procesního rozhodnutí podle §169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců není povinnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí zákonem stanovena. Žalované tedy není možno vytýkat, pokud se touto otázkou nezabývala. Vzhledem k výše uvedenému navrhla, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Posouzení věci soudem

10. Krajský soud v Brně v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále také „soudní řád správní“) bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí Ministerstva vnitra včetně řízení předcházejícího jejich vydání, a shledal, že žaloba **není důvodná**.
11. Mezi účastníky je nesporné, že žalobce podal prostřednictvím zákonného zástupce žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. V té době v České republice pobýval oprávněně, na základě rozhodnutí soudu o přiznání odkladného účinku ze dne 6. 10. 2017, č.j. 29A 217/2017-38, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 8. 2017, č.j. 29A 217/2017 o zamítnutí odvolání v řízení o vydání povolení k dlouhodobému pobytu.
12. Ministerstvo vnitra rozhodlo 11. 2. 2019 o zastavení řízení podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť žádost byla podána na území, ač k tomu nebyl účastník řízení oprávněn, neboť zde pobýval pouze na základě odkladného účinku. Žalovaný jeho názoru přisvědčil a zamítl odvolání.
13. Podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *„Usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec podal na území žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, ač k podání žádosti na území není oprávněn“*.
14. Soud připomíná, že zdejším soudem bylo vedeno pod sp. zn. 29A 217/2017 řízení o žalobě stejného žalobce proti rozhodnutí o zastavení řízení o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. V uvedeném případě rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 12. 5. 2017, č. j.

OAM-1569-23/DP/2015, byla podle § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců zamítnuta žádost nezletilého žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Podle správního orgánu I. stupně ani jeden z rodičů žalobce, jakožto nositelů pobytového oprávnění, neměl v dané době povolen dlouhodobý ani trvalý pobyt. Oba rodiče žalobce na území ČR pobývali na základě toho, že jejich žalobám směřujícím proti neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu byl soudem přiznán odkladný účinek. Žalovaná na základě odvolání žalobce rozhodnutím ze dne 7. 8. 2017, č. j. MV-74747- 6/SO/2017, zrušila rozhodnutí správního orgánu I. stupně a řízení zastavila, neboť dle jejího názoru zaniklo právo, kterého se řízení týkalo. Právo žalobce na povolení k dlouhodobému pobytu totiž zaniklo dnem 12. 10. 2016, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost matky žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu (rozhodnutí o zamítnutí žádosti otce žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu nabylo právní moci již dne 8. 8. 2016). Zdejší soud žalobu zamítl, Nejvyšší správní soud pak rozsudkem ze dne 22. 1. 2020, č.j. 7 Azs 416/2019 – 42 zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou. Mimo jiné v něm konstatoval, že „... po přiznání odkladného účinku žalobě směřující proti rozhodnutí o neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu nastoupí fikce pobytu, neboť cizinec se bude nacházet v situaci, jakoby o jeho žádosti prozatím nebylo rozhodnuto. Z uvedené citace nicméně nelze dovozovat, jak činí stěžovatel, že přiznání odkladného účinku takové žalobě by mělo nastolit situaci, ve které bude mít cizinec zachována veškerá práva, jako by disponoval platným povolením k pobytu (mj. právě právo požádat za své dítě o pobyt podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců).“

15. Žalobce v současné žalobě stejně jako v předcházejícím řízení argumentoval nálezem Ústavního soudu ze dne ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. II. ÚS 60/07, který se věnoval trestní věci a v obecné rovině vyslovil závěry i ve vztahu k odkladným účinkům ve správním soudnictví. Jednalo se o zcela jiné skutkové okolnosti, stěžovateli nebyla povolena obnova řízení o trestném činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, v rozhodném znění. Stěžovatel poukazoval na to, že správní rozhodnutí, kterým mu byl mimo jiné uložen zákaz řízení motorových vozidel, napadl správní žalobou, které byl přiznán odkladný účinek, tudíž se trestného činu nemohl dopustit. Ústavní soud tedy zejména vyložil, že přiznání odkladného účinku v oblasti správního trestání musí mít účinky *ex tunc*, má-li být efektivním prostředkem k minimalizaci škodlivých následků v důsledku vydaného správního rozhodnutí.
16. Ačkoliv uvedený náleze lze považovat za relevantní ve vztahu k „účinkům“ přiznání odkladného účinku správní žalobě, soud v nynější věci vycházel z aktuální judikatury správních soudů, která již řešila obdobné případy jako je nyní posuzovaná věc. V této souvislosti je vhodné odkázat zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2019, č.j. 6 Azs 36/2019-19, ve kterém šlo o situaci, kdy byla za nezletilého cizince narozeného na území České republiky podána žádost v době po pravomocném rozhodnutí o neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu nositele oprávnění ke sloučení rodiny a rovněž v době po přiznání odkladného účinku správní žalobě podané proti tomuto rozhodnutí. Nejvyšší správní soud vyšel z toho, že v takové situaci odkladný účinek fixoval situaci tak, jako by řízení o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu stále probíhalo. Nositel oprávnění ke sloučení rodiny tedy v době podání žádosti pobýval na území na základě tzv. fikce pobytu ve smyslu § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců (pro případ posuzovaný Nejvyšším správním soudem byla relevantní právní úprava účinná ke dni 7. 12. 2016, což bylo datum podání žádosti). Dále byl v rozsudku rekapitulován závěr

související judikatury o tom, že na základě fikce pobytu nelze rozhodovat v dalších řízeních. Nejvyšší správní soud na základě argumentu *a maiori ad minus* dospěl k závěru, že tím spíše tento závěr platí v případech, kdy cizinec na území pobývá v důsledku přiznaného odkladného účinku.

17. Fikcí pobytu ve vztahu odkladnému účinku se dále Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudcích ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 268/2017 – 22 a ze dne 21. března 2018 č. j. 1 Azs 54/2018 – 27. Z uvedených rozhodnutí vyplývá, že odkladný účinek má chránit cizince před nutností opustit území české republiky, jeho účelem však není umožnit cizinci podávat další žádosti v režimu zákona o pobytu cizinců.
18. Vzhledem k výše uvedenému soud věc posoudil obdobně. Žádosti nezletilého žalobce nebylo možno vyhovět z důvodu absence pobytového oprávnění. Soud neshledal, že by ze strany správních orgánů došlo při výkladu právních norem k jakékoliv formálnosti, svévoli nebo účelovosti. Rozhodnutí správních orgánů nebyla nepřezkoumatelná, z odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu vycházely, jak vyhodnotily pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudily.
19. Soud má také za to, že nebylo povinností správních orgánů vyhodnocovat přiměřenost dopadů jejich procesního rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Napadené rozhodnutí tedy není ani z tohoto důvodu nepřezkoumatelné. V tomto směru lze odkázat například na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2015, čj. 6 Azs 226/2015-27, kde je uvedeno, že *v případě zastavení řízení nepřichází posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele v úvahu, jelikož o žádosti není meritorně rozhodováno*.
20. Soud odkazuje rovněž na závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v již citovaném rozsudku ze dne 22. 1. 2020, č.j. 7 Azs 416/2019 – 42. Nejvyšší správní soud v odůvodnění odkázal na svá dřívější rozhodnutí. V rozsudku ze dne 21. 2. 2018, č. j. 4 Azs 246/2017 - 35, pak Nejvyšší správní soud uvedl, že *„v případě zastavení řízení nepřichází posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele v úvahu, jelikož o žádosti není meritorně rozhodováno* V rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 5/2019 - 27, pak Nejvyšší správní soud doplnil, že *„žalovaný nepochybil, pokud v daném rozhodnutí neposuzoval dopady do rodinného a soukromého života stěžovatele. Nejvyšší správní soud v uvedených rozsudcích takovou povinnost nedovodil ani na základě § 174a zákona o pobytu cizinců, či čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a dalších. V rozsudku ze dne 21. 2. 2018, č. j. 4 Azs 229/2017 - 34, pak takovou povinnost soud nedovodil ani z čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod [...] Uvedenou povinnost nelze dovozovat ani ze správního řádu. Stěžovatelem akcentovaná ustanovení (§ 2, § 3, § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu) neobsahují povinnost posuzovat dopady do rodinného a soukromého života stěžovatele. Jsou v nich obsažena obecná pravidla pro vydávání správních rozhodnutí, resp. pro jejich odůvodňování“*.

V. Závěr a náklady řízení

21. Při přezkumu napadeného rozhodnutí soud shledal podanou žalobu jako nedůvodnou. Proto žalobu podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.

22. O náhradě nákladů soudního řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
23. Žalobce ve věci úspěch neměl, tudíž nemá právo na náhradu nákladů. Žalované nevznikly náklady nad rámec její běžné administrativní činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. ledna 2021

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu